

PÄÄTÖS

Nro 158/2015/2

Dnro ESAVI/9275/2014

Annettu julkipanon jälkeen
28.8.2015

ASIA Padon rakentaminen Kankaistenjärvestä laskevaan Myllyjoaan, Hämeenlinna ja Janakkala

HAKIJA Kankaisten osakaskunta

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Kankaisten osakaskunta on 16.10.2014 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt lupaa padon rakentamiseen Kankaistenjärvestä laskevaan Myllyjoaan Hämeenlinnan kaupungissa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain 3 luvun 2 § ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA SUOJELUALUEET

Kaavoitustilanne ja suojelualueet

Janakkalan kunnan puoleisella Kankaistenjärven osalla on ”Itäinen rantayleiskaava 2020”, joka on tullut lainvoimaiseksi 8.4.2003. Kaavaan on merkitty järven ranta-alueelle loma-asuntoalueita (RA), maa- ja metsätalousaluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) sekä retkeily- ja ulkoilualueita (VR).

Hämeenlinnan kaupungin puoleisella osalla on voimassa Hämeenlinnan yleiskaava 1983. Päivityksen jälkeen kaavasta on voimassa kortteli 3 sekä maa- ja metsätalousalue.

Lisäksi Kankaistenjärvellä on kaksi rantakaavaa.

Hankkeen vaikutuspiirissä ei ole vesilain 2 luvun 11 §:ssä tarkoitettuja vesiluontotyyppisiä eikä suojelualueita.

HANKKEEN SIJAINNINPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Kankaistenjärvestä puolet sijaitsee Hämeenlinnan kaupungin ja puolet Janakkalan kunnan alueella. Järvi on Vanajaveden vesistön latvajärvi ja se laskee Myllyojaa pitkin Katumajärveen.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen tarkoitus ja yleiskuvaus

Vuonna 1979 Kankaistenjärven Myllyojasta purettiin luvattomasti pato, minkä jälkeen Myllyojan luusuaa ruopattiin luvattomasti 60–70 m:n matkalta. Tämä johti järven pinnan laskuun 0,20 m:llä vuoden 1980 syksyllä. Veden pinnan laskusta kärsineet tahot rakensivat luvattomasti paikalle kivipadon 1990-luvulla. Viime vuosina kivipadon reunojen kuluminen on johtanut järven vedenpinnan huomattavaan laskuun erityisesti loppukesäisin.

Hankkeella on tarkoitus palauttaa vedenkorkeuksien osalta Kankaistenjärvelle laillinen ja vakiintunut tila. Rikkoutunut kivipato korvataan teräslevypadolla. Padon rakentaminen estää järven vedenpinnan laskun haitallisen matalalle tasolle. Hanke vaikuttaa myönteisesti järven virkistyskäyttöön, kalastoon ja veden laatuun. Hankkeella parannetaan kalan kulkumahdollisuuksia rakentamalla patoon riittävän loiva luiska alavirtaan päin.

Vesistötiedot

Kankaistenjärven valuma-alueen pinta-ala on 13 km² ja järvisyys 21 %. Järven pinta-ala on 2,73 km² ja tilavuus noin 16 milj. m³. Rantaviivan pituus on 14,97 km. Kankaistenjärvi on miltei kirkasvetinen ja karu järvi, jonka tila on hyvä. Järven näkösyvyys on 2,8–6,8 m ja viipymä on hyvin pitkä.

Kankaistenjärven havaitut vedenkorkeudet ovat nykyisen asteikon 0-pisteen ollessa N₆₀+111,19 m seuraavat:

- Peruskarttakorkeus N₆₀+111,6 m (ilmakuvaus 1972, kartoitus 1973)
- Vuosina 1980–1981: Alin N₆₀+111,33 m
- Vuosina 1991–1994: Alin N₆₀+111,53 m, ylin N₆₀+111,80 m
- Selvitys 23.4.1991: Maastomerkeistä on päätelty, että keskiylivesi MHW on noin N₆₀+111,85 m. Ruoppaus on laskenut Kankaistenjärven vedenkorkeutta siten, että syksyllä 1980 vedenpinta oli noin 0,20 m normaalia alempana.
- Havainnot 14.9.2012–23.11.2013: Ylin N₆₀+111,66 m (22.11.2012), alin N₆₀+111,42 m (6.8.2013)

Kankaistenjärven laillisina vedenpinnan korkeuksina voidaan pitää seuraavia korkeuksia:

- HW=N₆₀+111,71 m
- MW=N₆₀+111,64 m
- NW=N₆₀+111,57 m

Myllyojan uomaa on 15.11.2013 mitattu 180 m:n matkalta. Uoman yläreunan maanpinta vaihteli tasolla $N_{60} +111,71-111,81$ m. Vedenpinta aleni $N_{60}+111,53$ m tasolle $N_{60} +111,28$ m ja vedenpinnan pituuskaltevuus oli 0,00139. Ojan pohjan korkeus vaihteli välillä $N_{60} +111,01-111,23$ m. Kivipadon harja oli korkeudella $N_{60} +111,58-111,74$ m.

Kankaistenjärvestä lähtevät virtaamat on arvioitu seuraaviksi:

- HQ _{1/20}	0,614 m ³ /s
- MHQ	0,390 m ³ /s
- MQ	0,104 m ³ /s
- MNQ	0,030 m ³ /s
- NQ	0,010 m ³ /s

Kankaistenjärveen on istutettu muun muassa haukea, siikaa, järvitaimenta, täplärapuja, karppia, muikkua ja suutaria. Vuoden 2013 heinäkuussa toteutetun koekalastuksen saalis koostui ahvenesta, hauesta, muikusta, siiasta ja särjestä. Biomassan ja yksilömäärän mukaan runsaimpina lajeina olivat ahven ja särki. Painosaaliin mukaan Kankaistenjärven kalasto on ahvenkalavaltainen. Kankaistenjärvi on kalastoltaan hyvässä tai jopa erinomaisessa kunnossa. Karuna järvenä se on hyvin herkkä pienillekin ravinnelisäyksille, mikä voi näkyä hyvin nopeasti muun muassa särkikalojen runsastumisena. Järven kalakannan kannalta tärkein asia on vedenlaadun säilyminen nykyisellä tasolla.

Kankaistenjärven linnustoon kuuluu muun muassa laulujoutsen, kalatiira ja kuikka.

Järvessä on ruskoärviää, puro-, ahven- ja heinävitaa, vaaleaa lahna-ruohoa, kolmihedevesirikkoa, siimapalpakkoa, isoulpukkaa ja järvisilopartaa. Sinileväesiintyvät ovat lisääntyneet viime vuosina. Järven keskivaiheilla karun veden lajit nuottaruoho ja tummalahnaruoho ovat tavallisia.

Vesi- ja ranta-alueiden käyttö

Alueella on noin 100 loma-asuntoa ja noin 20 rakentamatonta loma-asuntopaikkaa. Järvellä on Hämeenlinnan kaupungin yleinen uimaranta. Kankaistenjärvi on suosittu virkistyskalastuspaikka.

Suoritettavat toimenpiteet ja rakenteiden tekninen kuvaus

Suunniteltu pohjapato rakennetaan Myllyjoaan nykyisen kivipadon paikalle, noin 25 m:n päähän järven luusuasta. Suunnitellun padon harjan pituus on noin 9,5 m. Padon molemmilla reunoilla harjan korkeus on kahden metrin matkalla tasolla $N_{60} +112,00$ m, mistä harjan korkeus laskee molemmilta reunoilta katsottuna puolen metrin matkalla tasolta $N_{60} +111,80$ m tasolle $N_{60} +111,60$ m. Harjan korkeus laskee edelleen 2,25 m:n matkalla padon keskelle tasolle $N_{60} +111,54$ m muodostaen leveän v-muotoisen alivirtaamasyvennyksen.

Myllyojan uomaan tehdään aluksi työpato noin 15 m nykyisen padon yläpuolelle, jotta virtaava vesi ei vaikeuta työn tekemistä. Vanha pato puretaan ja uoma perataan noin 20 m:n matkalta. Seuraavaksi koko patoalueelle asennetaan KL 3 suodatinkangas, jossa käytetään vähintään kahden metrin limitystä. Suodatinkankaan päälle laitetaan 0,20–0,30 m hiekkaa/soraa.

Padon tiivistyssydän tehdään kolmesta limittäisestä teräslevystä. Levyjen paksuus on vähintään 6 mm. Levyihin leikataan padon profiili. Tiivistyssydän upotetaan vähintään tasolle $N_{60} + 110,00$ m. Tiivistyssydämen ympärille tehdään kiviverhoilu. Materiaalina käytetään 200 mm:n kiveä ja välit kiilataan pienemmillä kivillä. Kiviainesta käytetään rakennustyöhön noin 150 tonnia. Luiskan kaltevuus on ylävirran puolella 1:2 ja alavirran puolella 1:10. Patolevyyn asennetaan vedenkorkeusasteikko.

Rakentaminen ajoitetaan kevättalveen edellyttäen, että routa mahdollistaa raskaiden koneiden liikkumisen rakennuspaikalla. Rakennustyö on tarkoitus suorittaa noin kolmen työpäivän aikana.

Kiinteistötiedot

Patopaikka sijaitsee kiinteistöillä Kajuma 109-408-1-186 ja Luomaranta 109-408-1-88 sekä yhteisellä alueella Kankaisten yhteinen vesialue ja vesijättö 109-408-876-1, jota hallinnoi järjestäytynyt Kankaisten osakaskunta.

Hanketta koskevat sopimukset ja suostumukset

Harvialan osakaskunta (165-449-876-1), Mäskälän osakaskunta (109-418-876-2 ja 165-449-876-2) ja Kankaistenjoen kuivaus- ja perkaus-yhtiö ovat antaneet suostumuksensa hankkeelle. Kankaisten osakaskunta (109-408-876-1) on sopinut Kankaistenjärven suojeluyhdistys ry:n kanssa siitä, että osakaskunta hakee aluehallintovirastolta luvan padon rakentamisesta Kankaistenjärven Myllyojan luusuaan.

Kiinteistöjen Kajuma 109-408-1-186 ja Luomaranta 109-408-1-88 omistajat ovat antaneet suostumuksensa patoa varten tarvittaviin alueisiin kiinteistöillään. Padon alle jää 25 m^2 kiinteistöstä Kajuma 109-408-1-186 ja 25 m^2 kiinteistöstä Luomaranta 109-408-1-88. Padon ja sen luiskien alle jää $42,5 \text{ m}^2$ yhteisestä alueesta Kankaisten yhteinen vesialue ja vesijättö 109-408-876-1.

Hankkeen vaikutukset

Suunnitellun padon rakentamisen jälkeen Kankaistenjärven vedenkorkeudet ovat seuraavat:

- HW = $N_{60} + 111,80$ m (vastaa nykyisellä asteikolla lukemaa 61)
- MW = $N_{60} + 111,63$ m (vastaa nykyisellä asteikolla lukemaa 44)
- NW = $N_{60} + 111,57$ m (vastaa nykyisellä asteikolla lukemaa 38)

Padon rakentamisen jälkeen Kankaistenjärvestä lähtevät virtaamat on arvioitu seuraaviksi:

- HQ	0,606 m ³ /s
- MQ	0,104 m ³ /s
- NQ	0,010 m ³ /s

Patoa varaudutaan muuttamaan, jos Kankaistenjärven purkautuminen poikkeaa olennaisesti suunnitelmassa esitetystä. Pato vakiinnuttaa veden pinnankorkeuden, millä on myönteinen vaikutus veden laatuun. Tavoitteena on saada järven tila jälleen erinomaiseksi.

Hankkeen hyödyt ja menetykset

Vedenkorkeuden säilyminen vakaana on virkistyskäytölle tärkeää. Kankaistenjärvellä harjoitetaan virkistyskalastusta ja järvellä on toteutettu koe-kalastus vuoden 2013 kesällä. Pato parantaa virkistyskalastuksen harjoittamista, koska kalastolle on edullista vedenkorkeuden pysyminen vakana. Pato rakennetaan siten, että Myllyojassa kalat pääsevät kulkemaan padon yli. Hankeen vaikutus on pitkäaikainen, koska padon on arvioitu kestävän vähintään 50 vuotta. Hanke ei aiheuta menetyksiä yksityiselle eikä yleiselle edulle.

Tarkkailu Vedenkorkeutta seurataan ennen rakennustyötä sekä rakennustyön aikana ja padon valmistuttua. Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on vuonna 2012 asentanut virallisen vedenkorkeusasteikon Komulahden ojaan. Toinen vedenkorkeusasteikko asennetaan Myllyojan luusuaan.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa sekä Hämeenlinnan kaupungissa ja Janakkalan kunnassa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 20.4.2015. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta ja vastuualueelta patoturvallisuusviranomaisena, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Hämeenlinnan kaupungin ja Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisilta sekä Hämeenlinnan kaupungilta ja Janakkalan kunnalta.

LAUSUNNOT

1) Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut, että hanke ei ole ristiriidassa Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuoteen 2015 tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa.

Vedenkorkeutta Kankaistenjärvellä tulee seurata vähintään kolme vuotta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asentamalta korkeusasteikolta. Avovesiaikoina korkeutta seurataan viikoittain lukuun ottamatta tulva-aikoina, jolloin vedenkorkeutta seurataan kahdesta kolmeen kertaan viikossa. Järven ollessa jäässä riittää yksi kerta kuukaudessa, ellei ilmene merkittävää lumen sulamista, jolloin vedenkorkeutta tulee seurata kuten tulva-aikoina. Tiedot tulee vuosittain toimittaa sähköpostitse Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen. Aloituseroituksen yhteydessä tulee toimittaa vedenkorkeuden seurannasta vastaavan tahon yhteystiedot. Muutoin lupa hankkeelle voidaan myöntää normaalein lupamääräyksin.

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on patoturvallisuusviranomaisena antamassaan lausunnossa todennut, että padosta ei aiheudu vaaraa ja se voidaan jättää luokittelematta patoturvallisuuslain 11 §:n mukaisesti.

2) Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen on todennut, että hakemuksessa on selvitys Kankaistenjärven kalastosta, mutta siitä puuttuu tiedot Myllyojan kalastosta sekä rakennettavan padon vaikutuksista kalojen kulkumahdollisuuksiin ja elinoloihin. Myllyoja laskee Matkalammen kautta Ruununmyllynjokeen ja edelleen Katumajärveen. Myllyoja on tärkeä erittäin uhanalaisen taimenen lisääntymisalue. Taimenkantoja on tutkittu viimeksi vuonna 2013, jolloin Myllyojasta saatiin koekalastussaaliksi lähes 100 kpl 0+ ja 1+ -ikäistä luontaisesti lisääntyneitä taimenenpoikasta. Myllyoja on määritelty kalastuslaisa tarkoitukseksi lohi- ja siikapitoiseksi vesistöksi. Myllyojassa esiintyy taimenen lisäksi haukea, ahventa, madetta ja särkeä. Joessa kalastetaan vapavälineillä ja katiskoilla. Saaliiksi on saatu myös ankeriaita.

Vedenkorkeuden muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Kankaistenjärven tilavuuteen, mutta se parantane rantojen virkistyskäyttöä ja helpottaa veneilyä. Hankkeella saattaa olla myönteinen vaikutus järven kala- ja rapukantoihin, koska vesi ei aliveden aikaan vetäydy pois Kankaistenjärven matalilta rannoilta. Tämä parantaa kalan- ja ravunpoikasten elinoloja.

Vedenkorkeuden muutos pienentää Myllyojan ja sen alapuolella olevan Ruununmyllynjoen keskialivirtamaa ja alivirtaamaa. Alivirtaamien pienentyminen voi vaikuttaa haitallisesti erittäin uhanalaisen taimenen poikasten elinoloihin. Veden määrä ja veden alla olevan pohjan pinta-ala pienenevät alivirtaamakaupina. Taimenen elinympäristö supistuu ja poikastuotanto vähenee kuivina kesinä, jotka ovat yleistyneet viime vuosina. Alivirtaaman pienentyminen haittaa myös kalastusta Myllyojassa.

Uusi pohjapato mahdollistane kalojen kulun ainakin suuremmilla virtaamilta. Pohjapadon rakentaminen aiheuttaa tilapäistä samentumista ja lisää kiintoaine- ja ravinnekuormitusta. Haittaa on mahdollista vähentää työta-voilla ja -menetelmillä. Patotyöstä aiheutuva vedenlaadun muutos ei todennäköisesti aiheuta kalataloudellista haittaa, mikäli veden samentuminen ja kiintoainekuormitus ovat lyhytaikaisia. Voimakas samentuminen yh-

dessä pienentyneen virtamaan kanssa karkottaa taimenia. Samentumis-haittaa ja kiintoainekuormitusta tulee vähentää ajoittamalla patotyö alivir-taamakauteen sekä valitsemalla työtavat, jotka aiheuttavat mahdollisim-man vähän kiintoainekuormitusta.

Kalatalousviranomaisen on edellyttänyt, että Myllyojan alivirtaama ei pie-nene nykyisestä. Vain siten voidaan välttää järvitaimenen poikastuotan-toon ja kalastukseen kohdistuvat haitat. Pato tulee muotoilla siten, että ka-lat ja ravut pääsevät ylittämään padon kaikissa virtaamatilanteissa. Uomaa ei saa sulkea patotyön aikana niin, että se vaikuttaa haitallisesti padon alapuoliseen taimenkantaan.

3) Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on to-dennut, että padon rakentamiseksi Kankaistenjärvestä laskevaan Mylly-ojaan ei ole estettä. Uudessa padossa tulee ottaa huomioon kalojen nou-sumahdollisuus. Pato ei saa merkittävästi muuttaa luonnonoloja ja virkis-tyskäyttömahdollisuuksia alajuoksulla.

Hämeenlinnan kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta on 31.3.2014 saanut Myllyojan padon korjausta koskevan Kankaistenjärven suojeluyh-distyksen rahoitusanomuksen ja käsitellyt asiaa 20.5.2014. Hämeen elin-keino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 6.3.2014 päivätyssä päätökses-sään edellyttänyt, että Myllyojan padolle on hankittava vesilain mukainen lupa Etelä-Suomen aluehallintovirastolta ja viitannut Helsingin vesi- ja ympäristöpiirin 1980–1990 -lukuilla tekemiin selvityksiin ja lausuntoon. Hä-meenlinnan kaupunki on tuossa yhteydessä selvityttänyt vedenpinnan kor-keutta. Lausunto on velvoittanut Hämeenlinnan ympäristölautakunnan toi-miin padon rakentajan selvittämiseksi ja lupahakemuksen vireille saa-miseksi. Hämeenlinnan kaupungin edustaja on yhteistyössä Hämeen elin-keino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Kankaistenjärven edustajien kanssa mitannut Myllyojan virtaamaa Kankaistenjärven padolla 19.3.2015.

4) Janakkalan kunnan ympäristölautakunta on todennut, että kyseessä on lähinnä lailliseksi katsottavan tilan palauttaminen, säilyttäminen ja tur-vaaminen.

Padon uusiminen suunnitelman mukaisesti mahdollistaa kalankulun uo-massa. Kyse on yhteishankkeesta, jossa ei ole ilmennyt osapuolien välisiä näkemuseroja. Hakemus ja patosuunnitelma ovat asianmukaiset. Nykyinen kivipato on valvonnan kannalta ongelmallinen ja mahdollistaa luvattoman omatoimisen vedenpinnan säätelyn.

Lupa padon rakentamiseen on perusteltua myöntää hakemuksen mukai-sesti.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on todennut, että **Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäris-tökeskuksen kalatalousviranomaisen** 2) lausunnossa kuvaillaan Mylly-ojan kalastoa, mutta siinä ei mainita, että Myllyojassa on Hämeen elinkei-

no-. liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksellä 21.5.2010 annettu kalastuskielto. Lausunnossa on todettu, että hanke parantaneekin Kankaistenjärven rantojen virkistyskäyttöä ja helpottaa veneilyä ja että se saattaa vaikuttaa myönteisesti järven kala- ja rapukantoihin. Lausunnossa on lisäksi todettu, että hanke pienentää Myllyojan ja sen alapuolella olevan Ruununmyllynojan keskialivirtaamaa ja alivirtaamaa. Näin todettuna asiasta saa täysin väärän käsityksen. Hankkeella nimenomaan palautetaan luonnontila mahdollisimman hyvin, mikä ei voi yleisen elämäkokemuksen mukaan aiheuttaa luonnolle haittaa. Lausunnossa edellytetyt työtavat ja menetelmät otetaan huomioon hankkeen toteuttamisessa.

Lausunnossa edellytetty kielto pienentää Myllyojan alivirtaamia, padon muotoilu ja uoman sulkemiskiello patotyön aikana ovat perusteettomia vaatimuksia. Vaatimusten täyttäminen tarkoittaisi sitä, että laillista vedenkorkeutta ei voisi palauttaa. Myös edellytys, että kalat ja ravut pystyvät ylittämään padon kaikissa virtaamatilanteissa, on asiaton. Kalat eivät pysty liikkumaan muuallakaan uomassa alivirtaamatilanteissa. Järven valuma-alueen pinta-ala on noin 13 km², mikä tarkoittaa, että alin virtaama voi olla noin 10 l/s.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Kankaisten osakaskunnalle luvan pohjapadon rakentamiseen Myllyojaan Kankaistenjärven vedenkorkeuksien säilyttämiseksi pitkään vallinneella ja lailliseksi katsottavalla tasolla Hämeenlinnan kaupungissa hakemuksen mukaisesti ja hakemuksen liitteenä 2 olevan karttapiirroksen osoittamaan paikkaan.

Kankaistenjärven keskivedenkorkeus ja samalla vesilain 1 luvun 5 §:n mukainen vesialueen raja maata vastaan tulee olemaan N₆₀ +111,63 m.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa menetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

Rakenteet

1. Pohjapato rakennetaan hakemuksen liitteenä 5 olevan 20.12.2013 päivätyn rakennepiirustuksen, mittakaava 1:50, mukaisesti.

Pohjapadon harjan pituus on noin 9,5 m. Padon harja on reunoilla tasolla N₆₀ +112,00 m. Harjan korkeus laskee molemmilta reunoilla puolen metrin matkalla tasolta N₆₀ +111,80 m tasolle N₆₀ +111,60 m. Harjan korkeus laskee edelleen 2,25 m:n matkalla padon keskelle tasolle N₆₀ +111,54 m

muodostaen leveän v-muotoisen alivirtaamasyvennyksen. Padon alavirran puoleinen luiska on muotoiltava mahdollisimman luonnonmukaiseksi siten, että kalan nousu padon yli on mahdollista.

Mikäli Kankaistenjärven vedenkorkeudet pohjapadon muuttamisen jälkeen poikkeavat merkittävästi suunnitelmassa esitetyistä, tulee pohjapadon rakennetta muuttaa Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla siten, että suunnitellut vedenkorkeudet toteutuvat.

Töiden suorittaminen

2. Rakennustyöt on tehtävä siten ja sellaisena aikana, että vesialueelle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä sekä niin, ettei vettä tarpeettomasti padoteta.

3. Töiden päätyttyä rakennustöiden jäljet on siistittävä sekä patoalue muutoinkin saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

Kunnossapito

4. Luvan saajan on pidettävä pohjapato asianmukaisessa kunnossa.

Korvaukset

5. Töiden suorittamisesta mahdollisesti aiheutuva, välittömästi ilmenevä edunmenetys on viivytyksettä korvattava vahinkoa kärsineelle.

6. Jos hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän ratkaisun estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

Tarkkailu

7. Luvan saajan on tarkkailtava vähintään kolmen vuoden ajan hankkeen vaikutuksia Kankaistenjärven vedenkorkeuteen ja Myllyojan virtaamiin Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla. Tarkkailusuunnitelma on toimitettava ELY-keskukselle kolmen kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Tarkkailun tulokset on toimitettava tarkkailusuunnitelmassa sanotuin määräjain Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Hämeenlinnan kaupungin ja Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille. Tarkkailun tulokset on lisäksi annettava pyynnöstä tiedoksi niille, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

8. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä kolmen vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin viiden vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

Ilmoitukset

9. Töiden aloittamisesta on (30 päivää) etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Hämeenlinnan kaupungin ja Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille.

10. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Hämeenlinnan kaupungin ja Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisille.

Perustelut

Hankkeen tarkoitus

Vuonna 1979 Kankaistenjärven Myllyojasta purettiin pato ja järven luusuaa ruopattiin, minkä jälkeisen vedenpinnan laskun vuoksi paikalle rakennettiin kivipato 1990-luvulla. Rakennetulle padolle ei haettu vesilain mukaista lupaa. Kivipadon reunojen kuluminen on viime vuosina johtanut Kankaistenjärven vedenpinnan huomattavaan laskuun erityisesti loppukesäisin. Aluehallintovirasto katsoo, että hankkeessa on kyse Kankaistenjärven vedenkorkeuksien säilyttämisestä pitkään vallinneella ja lailliseksi katsottavalla tasolla.

Hankkeesta saatava hyöty

Padon rakentaminen estää järven vedenpinnan laskun haitallisen matalalle tasolle. Hanke vaikuttaa myönteisesti järven virkistyskäyttöön, kalastoon ja veden laatuun. Hankkeella parannetaan kalan kulkumahdollisuuksia rakentamalla patoon riittävän loiva luiska alavirtaan päin.

Hankkeesta aiheutuvat menetykset

Patoa varten tarvittavien alueiden omistajat ovat antaneet suostumuksensa hanketta varten tarvittavien alueiden käyttöön, minkä vuoksi käyttöoikeutta alueisiin ei ole tarpeen myöntää. Kankaistenjärven laillisena pidettävää keskivedenkorkeutta ei muuteta. Hakemuksen mukaan myöskään Myllyojan virtaamat eivät juurikaan muutu. Hankkeesta ei arvioida aiheutuvan muuta menetystä kuin, mitä työnaikaisesta vesistön samentumisesta aiheutuu.

Kaavoitus, luonnonarvot ja vesienhoitosuunnitelma

Hanke ei ole ristiriidassa alueen kaavoituksen kanssa. Hankkeen vaikutuspiirissä ei ole suojeltavia kohteita.

Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman mukaan Kankaistenjärven ekologinen tila on luokiteltu hyväksi. Hanke ei vaikuta haitallisesti vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Intressivertailu

Hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Sovelletut säännökset

Vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5, 6, 7, 8, 10, 11 ja 18 §

Lausuntoihin ja muistutuksiin vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa **Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen** 2) vaatimukset työtavoista ja -menetelmistä huomioon lupamääräyksessä 2, jossa todetaan, että rakennustyöt on tehtävä siten ja sellaisena aikana, että vesialueelle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä sekä niin, ettei vetä tarpeettomasti padoteta. Aluehallintovirasto katsoo, että lupamääräys on riittävä eikä anna lausunnossa edellytetyistä asioista muuta määräystä.

Aluehallintovirasto ottaa asiassa annetut lausunnot muutoin huomioon luparatkaisusta ja lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 8 040 euroa.

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2014 ja 2015 annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan 0,1–4 km² suuruisen padotusalueen pohjapadon rakentamista koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 8 040 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Kankaisten osakaskunta
c/o AA
Hangasrinne 2
13210 HÄMEENLINNA

Jäljennös päätöksestä

Hämeenlinnan kaupunki
Janakkalan kunta
Hämeenlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Janakkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
/ ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
/ patoturvallisuusviranomainen (sähköpostitse)
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
/ kalatalousyksikkö, Hämeenlinna (sähköpostitse)
Suomen ympäristökeskus (sähköpostitse)

Ilmoitus päätöksestä

Listan dpoESAVI-9275-2014 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Hämeenlinnan kaupungin ja Janakkalan kunnan virallisilla ilmoitustauluilla.

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite Valitusosoitus

Päivi Jaara

Anne Valjakka

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Päivi Jaara ja asian on esitellyt ympäristölakimies Anne Valjakka.

AV/sl

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **28.9.2015**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, hankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Ratapihantie 9, 00520 Helsinki
postiosoite:	PL 110, 00521 Helsinki
puhelin:	(vaihe) 0295 016 000
fax:	09 6150 0533
sähköposti:	ymparistoluvat.etela@avi.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallinto-viranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä taksuista, joissa maksua ei peritä.